

Legg turen til Skåtøy!

Opplev høstens natur, sjø og skjærgårdens ro.

Kafeen er åpen lør 11-23 og søn 11 til ca 20. Her får du god mat, og kan mingle med innfødte om du ønsker eller tør. Du kommer deg greit frem og tilbake **Sjekk KFS rutene her**

September 2016 nr. 65

Skåtøy Flaskepost

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

Ryggsekkane

En ny sesong med Ryggsekkane er allerede i gang, og lørdag 10. september la vi ut på vår første tur. Vi gikk alternative stier, blant annet Markveien og forbi Plasshytta og baksida av Darefjellkollen, før vi nådde toppen av Darefjellkollen. Der blåste det ganske

godt, så vi bestemte oss for å spise nista i ly for vinden litt lenger ned.

Etter en stund gikk videre, både store og små, tobeinte og firbeinte. Vi fulgte den vanlige veien ned fra Darefjell i retning kafeen. På veien blei vi invitert til omvisning og drikkepause hos Per Christian på Saltbutangen.

Linda Høyvarde

Info om båtopptak

Første båtopptak blir mandag 10. Oktober. Vil du ha opp båten din denne dagen, må du kontakte Trygve B så tidlig som mulig. TLF: 35991283/92057168. Eller Bjørn Tore Finsrud på TLF: 90081102.

Trygve Braatø

Ferjeprisene ble for en tid siden endret slik at det ikke lenger er så dyrt å frakte lastebiler. Derfor har Bjørn Tore sagt seg villig til å ta tre omganger med båtopptak. Den første skjer 10. oktober - se egen informasjon fra Trygve.

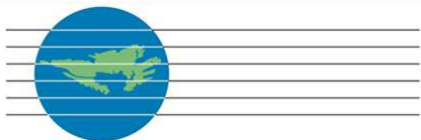
Den andre skjer mandag 31. oktober og den siste er ennå ikke fastsatt. Jan Cranner er kontaktpersonen for den siste og han vil vurdere kong Vinters utfall sammen med far og sønn Gislefoss.

Som vanlig må de interesserte kontakte Bjørn Tore direkte på 90081102 god tid i forveien slik at han kan lage ei rute.

OBS! Vi blir også oppfordret til å rydde veier og opplagsplass for trær, busker og annet som står i veien.

Hansemann

Skåtøy – sangpoetenes møtested

Sangpoetene har jobbet iherdig med å få til en konsert i september, men det har dessverre ikke lyktes.

Selv om vi ikke har fått til noe så langt i høst, så er planene for 2017 klare.

- Vinterkonsert i slutten av januar eller i begynnelsen av februar.
- Årsmøte 11. mars på Lokalet.
- Pinsekonsert 3. juni i Skåtøy kirke.

For oppdatert informasjon.

Følg med i Flaskeposten og på

www.sangpoetene.no

Kontakt: e-post: sangpoetene@gmail.com

eller SMS/tlf. 95249200.

Hilsen Styret i Sangpoetene

TÅRNAGENTHELG I SKÅTØY KIRKE -

10. og 11. september.

God stemning i kirka denne helga.

Ellve åtteåringer fra Skåtøy og Kragerø sokn hadde tatt imot invitasjonen til å være «agenter» - utforske kirka, orgelet, tårnet og kirkeklokkene - og spise «agentmat».

I gudstjenesten på søndag dramatiserte de «Jesus stiller stormen», fin innlevelse og flotte kostymer.

Skåtøy menighetsråd

Det skjer på Skåtøy

Skåtøy Kafe

Martin og Helena ønsker gamle og nye gjester velkommen til helgeåpen høstkafe

Lørdager fra kl. 11. til 23.

Søndager fra kl 11. til ca 20-21

Arrangementer kan dukke opp! følg med på [hjemmesiden](#)

Nu går vi lidt mørkere tider imøde, og vi har justert menuen her på kafeen lidt etter det! Vi vil bla kokkerere hjemmelavede deilig varme supper, samtidig med at vi alltid vil have pizza på menuen!

Er der nogle som har lyst til spesielle anledninger, selskaber eller feire noget, hører vi meget gerne Jer, og det er bare at komme hvis der er noget vi kan være behjelpelige med!

Vi ses på kafeen!

Mvh Helena&Martin

Huskestua

Velkommen til Huskestua mandager kl 18.00 på lokalet

19. sep, 3.okt,17.okt, 31. okt, 14.nov, 28,nov

Hilsen oss i styret.

Ryggsekkane: 8 okt Tur til Gumøknuten

Ta gjerne med grillmat, Oppmøte Skåtøybrygga kl 1100

Påmelding Thor: 92835057

[Finn på nett; Flaskeposter?](#)

[Skole ?](#)

Skåtøy Kirke

Søn 9.10 kl. 11:30 Gudstjeneste med Gullkonfirmanter - v/ Bente Heibø Modalsli og organist Katrine Kristiansen..

Velkommen i kirken

Lokalet - Vårt eget hus

Vi ønsker alle velkommen til det årlige julemarkedet på Lokalet søndag den 4. desember.

I høst skal vi kople oss på kommunalt avløp, noe som vil koste oss minst kr 50000. I den anledning vil vi gjennomføre et lynlotteri fredag den 4. november og håper på god støtte fra dere alle. Mer info om aktiviteter kommer i senere flaskepost.

Så oppfordrer vi alle venner av Lokalet til å bli med på en dugnadsliste, kjekt å ha folk med forskjellige kunnskap. Ta gjerne kontakt med Kalle Larsen på 92894396 eller epost kallelar@gmail.com. Sangpoetene, Vellet og Lokalet er enige om et samarbeid for å samkjøre vinterhalvårets aktiviteter, likeledes vil Vellet og Lokalet samarbeide om middager/aktiviteter på nyåret.

Vi gleder oss til hyggelige kvelder i fellesskap fremover!

Styret

Skåtøy Vel

Styret i Velet planlegger å avholde medlemsmøte lørdag 22/10 på Lokalet "utpå ettermiddagen f.eks kl 17." Det er ennå usikkerhet rundt både dato og klokkeslett av ulike årsaker. Vi vil derfor komme tilbake med mer informasjon. Sakslista består av følgende:

- Kort gjennomgang av saker som styret jobber med inkludert aktiviteter i vinterhalvåret (se også egen info fra styret for Lokalet) og siste nye vedrørende samferdel, dvs. buss og ferjer.

- Oppsummering av vårens medlemsmøte der vi fikk inn synspunkter på hva vi kan gjøre for å sikre tilflytting til øya vår.

Vi håper flest mulig både kan og vil delta.

Styret

Minneord

Anna Hagen, Skåtøy

Anna Hagens begravelse gikk fra Skåtøy kirke den 24. august med meget stor deltagelse av en stor familie, annen slekt, venner og kjente, fastboende i byen og skjærgården og sommergjester. Etter en verdig seremoni i kirken beveget det lange gravfølget seg til der hennes mann Sverre ble gravlagt for 46 år siden. Samme sted ligger også flere andre medlemmer av den slekta fra Korset som Anna giftet seg inn i

Anna ble 97 år og var en av skjærgårdens aller eldste. I 1946 skulle hun en liten tur til Skåtøy for å hjelpe sin venninne Bjørg på Hesttangen som ventet barn. Mens hun var der, møtte

hun den 9 år eldre ungkaren og fiskeren Sverre Hagen. Det var kjærlighet, det ble ekteskap og seinere 3 døtre som alle ble født mens de bodde i deres nybygde hus på Krikken. Annas lille tur til Skåtøy ble til 70 år, de fleste årene i det huset Sverre og Anna kjøpte i 1959 like ved Skåtøy kirke.

Anna vokste opp i en stor familie på Hamar. Hun måtte tidlig ut i arbeidslivet. Det var vanskelig med arbeid i 30-årene. Anna var heldig og fikk arbeid på en systue. Det var lang arbeidsveg, lange dager og liten lønn. Hun ble tidlig politisk bevisst og det var naturlig for henne å melde seg inn i Arbeidernes Ungdomsfylking. Hennes arbeidskamerat som het Ruth, var mer ivrig i Fylkingen enn Anna. Ruth ble seinere gift med en tysk flyktning som het Willy Brandt.

Seinere reiste Anna til Oslo og fikk huspost hos en konservativ og velstående familie vest i byen. Første mai ba Anna om fri. Hun ville gå i tog. Hun ble nektet å gå i 1. maitoget. Anna gjorde det likevel og fikk sparken.

Etter at Anna flyttet til Skåtøy fant hun sin plass som fiskerkone i skjærgårdslivet og skjærgårdskulturen.

Byjenta tok utfordringene på strak arm som det heter. Hun ble etter hvert et Skåtøymenneske mer enn noen

annen. Hun var kasserer i Sanitetsforeningen i mange år og hjalp til hvor det trengtes. Hun kokte og stelte i mangt et selskap for både fastboende og sommergjester og ingen kunne lage fiskemat som henne. Dette holdt hun på med også i seinere år, og ikke minst baking, krumkaker i store mengder som hun serverte når noen kom innom.

Å komme til Anna ble som en fest takket være hennes store fortellerevne og glede. Hun hadde en usedvanlig god hukommelse. Om slekter og hendelser i skjærgården kunne hun gi lange beretninger selv om det hadde hendt før hennes tid. Hun hadde friske og bestemte kommentarer til nyhetene som hun fulgte gjennom radioer i alle husets rom, TVen fra godstolen i stua og daglig avislesing. Både inne og ute var det blomster og planter, hun samlet på frøene, sådde og høstet. Rundt Anna var det liv og frodighet på alle måter.

Hun var heller ikke redd for å kaste seg inn i nye og moderne ting. Mange lot seg imponere over at en dame nærmere 100 år kunne en daglig treffe på Facebook.

Anna gledet seg over dagene og livet. Hun var en flittig gjest på kafeen for en prat og et lite glass. Alle ble glade når Anna kom. I 2015 var hun fotomodell for smykkekunstnere som hadde utstilling i

kafeen. Iført badekåpe og et vakkert smykke lot hun seg avfotografere med beina i vannet på Åsvikstranda.

Fotografiet var i seg selv et mesterstykke og ble seinere prisbelønnet. Anna fikk bildet i gave av en god venninne og det siste året hang det i stua hennes. Hun fortalte at det skulle arves av oldebarnet hennes som heter Anna.

Vi er mange på Skåtøy og ellers som er blitt delt med av Anna gjennom mange, mange år. Det er vemodig at hun nå er borte. Hun var en person som mange av oss enkeltvis, og fellesskapet på øya vil savne og takke for hva hun har betydd. Hun er ikke lenger i det gule huset ved Skåtøy kirke. Vi lyser fred med Anna Hagens gode minne.

Arnfinn Jensen

Har Skåtøy Flaskepost fått en konkurrent?

I sommer har de sendt ut ikke mindre enn 13 utgaver mot vår 12 på årsbasis. Heldigvis for oss, så bruker de ordentlige flasker for utsendelse og ikke internett.

Riktignok har de også tatt moderne teknologi som luftpost i bruk, men da i form av ballonger. Etter litt kommunikasjon på mail preget av nysgjerrighet og en smule skepsis har vi kommet til at det ikke er noe grunnlag for å forfølge copyright, plagiering og andre juridiske

forhold videre, vi lever godt sammen.

Ofte og navnet på primus motor i denne redaksjonen borger for en hyggelig sam eksistens i denne nisjen av vår medie verden. Den hyggelig etterfølgende mailen bekrefter dette.

Tor D

Hei.

Ja vi sender ut flaskepost ofte.

I sommer har vi sendt ut 9 flaskeposter og 4 ballongposter. Flaskeposter inneholder et brev med hvem vi er og sted dato for hvor og når vi sendte den. Flaskeposter er sendt ut fra båten mellom Larvik og Hirtshals, fra båten mellom Langeland og Lolland i Danmark, fra båten mellom Helsingør og Helsingborg. Vi har kastet ut flaskepost fra Bastøfergen og fra land i Drøbakk og Oslo. To ganger har vi sendt flaskepost fra elver, en gang i Glomma fra brua i Kongsvinger og en fra Hellerudsletta i Nitelva. Totalt har vi fått 8 svar siden sommer 2013 og vi har sendt mange flaskeposter siden da.

Vi var på radio NRK Kveldsåpent i fjor høst som var et direkte intervju og i sommer var vi på radio NRK Norges glasset. Det finnes mange historier på nett om flaskeposter og mye av dette er samlet i gruppa vår på [Facebook](#). Min kone Cathrine og jeg holder på med dette som en hobby og det er jo

morsomt at vi også får svar. De svar vi har fått er fra Lolland 4 ganger, fra litt nord for Helsingborg 2 ganger, fra Fredrikstad en gang og fra Valer en gang. Vi håper å få mange flere svar siden vi har mange flaskeposter ute på havet ennå.

Ballongposter er ballonger som er store og måler ca. 50-60 cm i fargen blå og gule. Brevet ligger inne i ballongen og ballongen ligger på vannet og flyter. Vi har planer om å sende ballongpost via luften med Helium også. Til vinteren når mørket kommer tidlig skal vi sende flaskepost med lys i. Vi har noen lys på batteri som lyser i en uke. Hvis du får noen som er på Facebook til å søke opp [Flaskepostklubben](#) kan du jo se mye om det vi driver med der. Bilder tar vi når flaskeposter blir sendt og noen har vi fra flaskeposter som er funnet. Den siste vi fikk svar på var fra en tysker som bor i Hamburg men fant den på Lolland når han var på ferie der i sommer.

Hvis du stusser over vårt etternavn, så heter vi det samme som herr Jens Von Bustenskjold.

Cathrine og Johnny Bustenskjold.

Månedens båe

Mitt møte med båene.

Da jeg for lenge, lenge siden kom flyttende til Kragerø – fastlandet den gangen – tok det bare to uker før naboen tok meg med på båttur; Skåtøy rundt. Veldig hyggelig; reker og øl, der er hytta til den og den, og ikke minst: der er båen som den og den gikk på.

Så den heter barebåen. Javel – jeg forsto ikke helt, var det så viktig å fortelle meg?

Noen uker seinere var vi med på 'Hvitveistur' på Jomfruland, som Turistforeningen arrangerte da som nå. Dekket på Naus var fullt den fine maisøndagen, det var god stemning over kaffekoppene og saftglassa på vei ut for å se på hvitveisteppene.

Men så – og nå er vi i Jomfrulandsrenna - fornemmer jeg at praten endrer karakter til noe mer hviskende, og samtidig noe dramatisk. Og hvorfor endrer Naus kursen helt uten videre? Og hvorfor går alle over mot styrbord side så ferga får slagside? Er vi i ferd med å havarere i godværet?

Nei, ikke vi, men en annen stakkar hadde gått på en båe midt i Renna i løpet av natta eller morgentimene, en stor lystbåt, åssen er det mulig? Ikke var jeg så kjent den gangen at jeg kan si hvilken båe det var, men det jeg husker

er den enorme interessen (skadefryd? Neida) på dekk. Det toppa seg da skipperen måtte ta i bruk fergas skarpe megafon for å forhøre seg om det var folk ombord i båten der den lå tørt på skjæret? De skjulte seg, fikk jeg forståelsen av, - hvem var de??

Til slutt krøp en av de grunnstøtte fram og vifta med en hvit klut, signaliserte at alt var under kontroll, at de hadde kontakt med Tjøme Radio.

Etter dette tenkte jeg at hvis jeg skulle unngå å bli til spott og spe i distriktet, så måtte jeg for all del passe meg så jeg ikke gikk på – og i hvert fall ikke hvor som helst. Om det var skrekkens følger eller flaks skal være usagt, men jeg greide meg bra i mange år. Fjordlingen jeg kjørte i mange år hadde knapt noen grunnberøringer. Det hadde den kanskje heller ikke tålt.

Siden er mangt og mye blitt annerledes. Fjordlingen ble bytta ut med en 24 fots trekogg, bygd på Aanesens båtbyggeri i 1932. Den hadde en kjøll som bar preg av å ha vært nedpå både her og der. Og trur du ikke Tina og jeg – helt plutselig – opplevde et dunk (eller: dunk, kort pause, nytt dunk) en dag vi tøffa utover. Det fantastiske skjedde at skremsebildene nevnt i innledningen her, forsvant der og da.

Vi tøffa rolig videre, var enige om at der hadde det aldri har vært noen båe før, - har du litt mer kaffe forresten?

Og siden er det nesten så det gir liv til en koggstur med noen små dunk. Hmm, var det noe der også nå da?

Velvel – hvis jeg også skal bidra med tips om hvor det er mulig å gå på, så hendte denne skjellsettende hendelsen her: Du kommer ut Kjerkesund og skal 'indre vei' mot Jesper. Når du har Nødodden styrbord så får du snart en holme med ei hytte på babord side, og rett vest for den . . .

Vennlig hilsen Trond Sødal, Sjøheia.

Takker for båehistorien fra Trond og jeg minner leseren om at **vi trenger din båehistorie** for å fortsette med denne populære spalten.

En refleksjon er at båehistorier med bruk av moderne båter med stor fart, kanskje er for farlig og for kostbare til at de er morsomme?

I stedet for å tillate vannskutere burde vi kanskje innføre et saktegående kogg-påbud for feriefolk og båtturister.

Naturopplevelse, avstressing og trivsel ville da øke for alle og en grunnberøring vil kun avstedkomme en veltet kaffekopp og en god hidtorie.

Tor D

Pil mot Nødodden

Kaholmen

I sin tid gikk ferga, gamle Levang, mellom båene ved Kaholmen på vei inn til sitt anløp på Nødodden, så her var det vann nok. Men som Trond påpeker har det nå dukket opp en "doktorbåe" i dette farvannet, et eller annet sted nord for pila øverst i dette bildet.

en liten knatte

Min koggrute, fra Skåtøy rundt innenfor Jesper fra sørvest.

Her er det mange muligheter for grunnberøring.

Kommer du fra Hexebegssunda holder du passelig fra land, styr mot Jespersunda og sving nordover, rett mot et lite skjær.

Kloss opp i skjæret legger du kursen brått vestlig og så brått nordlig. Så tar du en lang sving rundt odden og setter kursen mellom en bratt gul holme og **en liten knatte** og runder nok en liten knatte før du sette kursen mellom de to båene nord for **Kaholmen** og videre til Nødodden.

Tor Dønvik

skjær.

Sjøkart duger ikke for slike farvann.

Flyfoto viser tildels båene, men her må det erfarte grunnberøringer til for å bli kjent med leia.

Kartverket

100m

Prosjektet med Dønvis bøye går mot gjennomføring.

Sponsorlista

Arkitekthuset as, David Løffler - 92099747

Iseksport as, Tom Erik Hole

Byggmester Tore Abrahamson - 91850561

Kragerø og Skåtøy Historielag

Galeasen Skåtøy as, Tor Dønvik

Stiftelsen Skåtøy Vise og Poesifestival

Per Gierløff Klem

Dønnevik gård, Ingvild Gierløff Løe

Skåtøy - Sangpoetenes møtested

Sponsorer (kr 10000 eller mer) søkes, disse hedres med et messingskilt dersom de ønsker det. Alle små eller store bidrag er velkommen. Kto **2655.02.47037**, kontakt tor.donvik@gmail.com (90678830) eller Arnf. Jensen; arnfj@frisurf.no (90584852)

Glimt fra kaptein Dønvis liv:

-Sjøtester må til.

Sjøprøven utenfor Horten bestod i at redningsbøien med kapteinen og noen sjøfolk ble vippet over bord for så å bli påkjørt av en redningsskøyte, først i sakte fart og så i full fart. Dette ville knust en vanlig livbåt til pinneved.

Dønvig ville demonstrere kuleformens fortrefelighet når det gjelder styrke ved støt mot skutestider, vrakgods eller land ved forlis og stranding. Han

visste at kulens form med dobbeltkrumme flater ga stor mekanisk styrke forhold til platetykkelse i skroget og at en kule ved kollisjoner vil tendere til å rulle unna i stedet for å bli slått i stykker.

I 1903 legger dampskibet Heimdal ut fra Oslo på vei til Skagen med to av Dønvis bøier om bord. En ny sjøprøve skal gjøres. Utenfor Grenen blir Heimdal liggende noen dager å vente på "dårlig nok vær" til å prøve bøien. Alle Skagenboerne, unge og gamle, samles på stranden for å bivåne begivenheten.

2. des. kommer omsider stormen. da står gamle fiskere, som har opplevd og sett utallige skipsforlis på Danskekysten, hoderystende på stranden og ser på sjøen som bryter voldsomt. Erfaringen deres tilsier at ingen vanlig livbåt ville klare å lande der, den vil bli fylt med vann, kantro og liv vil gå tapt.

Ute på Heimdal konstaterer Dønvig "en klossrevet mersseils kuling fra NV" rett mot land. En bøie med 16 sandsekker av en manns vekt klargjøres og vippes over rekka. I løpet av en halv times dansende seilas i voldsom sjø, der kula i lange perioder ikke er synlige i brottene, lander kula trygt langt inne på stranda. På Heimdal observeres det hele av kaptein, mannskap og journalister.

Så entrer Dønvig, Løintnant Engelstad

og 3 matroser bøyen og gjennomfører samme ferden, etter 20 minutters seilas kl. 1:50 åpner løintnanten luken, vifter med det norske flagget og de vasser trygt inn på stranda, 20 favner fra tørt land. De måpende tilskueres konstaterer overaskende at de har overlevd. På land tas de imot av Dønvis kone Antonette, kommisjonen som var nedsatt for å bevitne sjøprøven og Dansk og internasjonalt presse og fotografer som har dekket begivenheten. Kapteinen har til og med fått arrangert filmopptak med levende bilder av det hele. Kl. 4 avholdes et stort festmåltid på Brøndums Hotell og kl. 19 avgår et ekstratog Skagen med kommisjonen og andre, mens Dønvig og kone foreløpig blir værende igjen.

Dønvig vet at lansering av en lukket livbåt med form av en kule ikke vil bli lett, derfor bruker han pressen, og han får laget lysbilder og film for å kunne promotere prosjektet sitt for sjøfartsmyndigheter, redningsselskaper sjøfolk og folk flest. F eks. den aller første kinoforestillingen vist i Steinkjer, 11.4.1904. "Kraüsslich's Tournee" (filmavisa) viste da der "**levende bilder**" fra; Kristiania og Trondhjems Tivoli; fra idrettsuka og Holmenkollrennene; **Dønvis redningsforsøk** med sin bøie ved Skagen; originalbilleder fra Japan med mer".

(forts. neste nr) Tor Dønvik

Oversikt over turer med Ryggsekkane 2016/2017

Dato	Sted	Påmelding
10/9	Tur til Darefjell	
8/10	Gumøyknuten (Ta gjerne med grillmat) Oppmøte på Skåtøybrygga kl. 11.00	Thor, tlf: 92835057
12/11	Ryddetur til Bekkestua	
14/1	"Årsmøte" på Lokalet	
11/2	Tur på Skåtøy	
11/3	Tur på Skåtøy: Hellesengkollen	
8/4	Kjølebrønd (oppmøte på Skåtøybrygga kl. 11)	Thor, tlf: 92835057

Oppmøte kl. 12.00 på skolen hvis ikke annet er oppgitt.